Eitem ar yr agenda: 11

GWASANAETH TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

PWYLLGOR:	AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU
DYDDIAD:	20 MEHEFIN 2005
ADRODDIAD GAN:	Y TRYSORYDD
PWNC:	RHEOLI'R TRYSORLYS

1. CYFLWYNIAD

Mae'r adroddiad trysoryddol blynyddol yn un o ofynion gweithdrefnau adrodd yr Awdurdod, ac mae'n sôn am weithgarwch y trysorlys yn 2004-05. Mae'r adroddiad hefyd yn sôn am y gwir Ddangosyddion Darbodus am 2004-05, yn unol â gofynion y Côd Darbodus.

2. CRYNODEB O'R STRATEGAETH Y CYTUNWYD ARNI AR GYFER 2004-2005

Roedd ymgynghorwyr yr Awdurdod, sef Butlers, yn rhagweld y byddai blwyddyn ariannol 2004-2005 yn gweld cynnydd graddol yn y cyfraddau llog i wrthbwyso dyled fwyaf erioed y sector bersonol ym Mhrydain, ac i wrthbwyso pwysau chwyddiant. Y strategaeth yn seiliedig ar yr hyn a ragwelid, oedd benthyca yn gynnar yn y flwyddyn er mwyn manteisio ar y cyfraddau llog is, ac i fuddsoddi cronfeydd dros ben yn unol â'r rhagolygon diweddaraf o'r farchnad.

3. Y CEFNDIR ECONOMAIDD AR GYFER 2004-2005

Fel y rhagwelwyd, cododd y cyfraddau llog yn araf trwy gydol y flwyddyn, gan ddechrau ym mis Ebrill 2004 gyda chyfradd sylfaen o 4.00% yn codi i 4.75% ym mis Awst lle arhosodd ar y lefel hon am weddill y flwyddyn. Arweiniodd anobaith yn y farchnad, a ategwyd gan gynnydd yn y gyfradd sylfaen, at arian a fuddsoddwyd am gyfnod hirach yn codi yn uwch na 5%.

4. GWEITHGARWCH RHEOLI'R TRYSORLYS 2004-2005

4.1 BENTHYCA

Y Bwrdd Benthyciadau Gweithfeydd Cyhoeddus sy'n darparu'r holl fenthyciadau cyfalaf ar gyfer yr Awdurdod. Y swm a fenthyciwyd yn 2004-2005 oedd £3,150,000, ac roedd hynny yn unol â'r Terfyn Benthyca a gyfrifwyd ar gyfer yr Awdurdod. Y sefyllfa o ran benthyca ar 31 Mawrth 2005, o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol oedd:

	31 Mawrth 2005		31 Mawrth 2004	
	Prifsymiau	Y gyfradd ar gyfartaledd %	Prifsymiau	Y gyfradd ar gyfartaledd %
Dyled Cyfradd Llog Sefydlog	6,149,428	4.744	2,999,428	4.876
Dyled Cyfradd Llog Amrwyiol	964,000	4.956	964,000	4.750
Cyfanswm y Ddyled	7,113,428	4.850	3,963,428	4.813

Roedd y newid yn sefyllfa'r trysorlys oherwydd y newid o brydlesu i fenthyca i ariannu'r gwariant cyfalaf.

4.2 BUDDSODDIADAU

Mae polisi buddsoddi'r Awdurdod yn cael ei lywodraethu gan Gyfarwyddyd y Cynulliad Cenedlaethol, sy'n cael ei roi ar waith yn y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys a gymeradwywyd gan yr Awdurdod ar 15 Rhagfyr 2003. Roedd y gweithgarwch buddsoddi yn ystod y flwyddyn yn cydymffurfio â'r strategaeth a gymeradwywyd, ac nid oedd yr Awdurdod wedi cael unrhyw drafferthion hylifedd.

Cafodd yr holl arian dros ben ei fuddsoddi ar y farchnad gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ar ran yr Awdurdod Tân ac Achub. Balans y buddsoddiadau ar gyfartaledd am flwyddyn oedd £4,000,000. Balans y buddsoddiadau ar 31 Mawrth 2005 oedd £4,770,000, o'i gymharu â £3,400,000 ar 31 Mawrth 2004. Mae balans y buddsoddiadau yn uwch na'r flwyddyn flaenorol oherwydd y darpariaethau uwch a'r tanwariant yn y refeniw.

Y gyllideb ar gyfer incwm buddsoddi am 2004-2005 oedd £100,000, a'r gwir incwm o fuddsoddiadau a gafwyd oedd £152,981. Y rheswm am y cynnydd sylweddol yn yr incwm a ddisgwyliwyd yw cyfuniad o falsanau arian uwch, a strategaeth fuddsoddi ddarbodus.

5. <u>DANGOSYDDION DARBODUS A MATERION CYDYMFFURFIAETH</u>

Mae gofyn i'r Cyngor, trwy'r Côd Darbodus, i adrodd ynghylch y gwir ddangosyddion darbodus wedi diwedd y flwyddyn. Mae Atodiad A yn rhoi rhestr o'r dangosyddion darbodus gorfodol. Mae rhai o'r dangosyddion hyn, naill ai'n rhoi trosolwg neu gyfyngiad ar weithgarwch y trysorlys, a dangosir y rheini isod:

	31 Mawrth 2005 Gwir £'000	**31 Mawrth 2005 Dangosydd Gwreiddiol £'000**
Y sefyllfa o ran benthyca	7,113	7,081
Gofyniad Ariannu Cyfalaf	6,948	7,081

Mae'r Gofyniad Ariannu Cyfalaf yn dangos angen sylfaenol yr Awdurdod i fenthyca at ddiben cyfalaf, ac mae hyn yn fodd i fesur sefyllfa'r Cyngor o ran dyledion, fel y gwelir uchod. Er mwyn sicrhau yn y cyfnod canolig mai benthyciadau'n net o fuddsoddiadau yn unig a wneir at ddibenion cyfalaf, ni ddylai benthyciadau, ac eithrio yn y tymor byr, fod yn uwch na'r Gofyniad ar gyfer 2004/05 ynghyd â'r newidiadau disgwyliedig yn y Gofyniad ar gyfer 2005-2006 a 2006-2007. Mae'r tabl uchod yn tynnu sylw at y ffaith fod sefyllfa'r Awdurdod o ran benthyciadau net wedi mynd yn uwch na'r Gofyniad ar gyfer 2004-2005 oherwydd ariannu'r Rhaglen Gyfalaf o'r tanwariant refeniw. Bydd y sefyllfa'n cael ei chywiro yn 2005-2006 gan y bydd angen rhagor o fenthyciadau i ariannu'r Rhaglen Gyfalaf.

	2004/05 £'000
Dangosydd Gwreiddiol – Terfyn a ganiateir	11,635
Dangosydd Gwreiddiol – Ffin Weithredol (*Operational Boundary*)	9,635
Y sefyllfa uchaf o ran benthyciadau yn ystod y flwyddyn	7,113
Y sefyllfa isaf o ran benthyciadau yn ystod y flwyddyn	3,963

Y Terfyn a Ganiateir yw'r "Terfyn Benthyca Fforddiadwy" sy'n angenrheidiol dan Adran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r tabl yn dangos bod y Cyngor, yn ystod 2004-2005, wedi cynnal ei fenthyca gros o fewn y Terfyn a Ganiateir.

Y Ffin weithredol (*Operational Boundary*) yw'r sefyllfa a ddisgwylir o ran benthyciadau'r Cyngor yn ystod y flwyddyn, ac mae'r cyfnodau pryd y mae'r wir sefyllfa naill ai yn is neu dros y Ffin yn dderbyniol yn ddibynnol ar beidio â mynd heibio'r Terfyn a Ganiateir.

6. ARGYMHELLIAD

Argymhellir bod yr Aelodau'n nodi'r adroddiad ar weithgarwch Rheoli'r Trysorlys am 2004-2005.

K W FINCH
Trysorydd

ATODIAD A

		2004/05 Gwir	2004/05 Dangosydd Gwreiddiol
1	Gwariant Cyfalaf	3,875,615	3,281,200
2	Gofyniad Ariannu Cyfalaf	6,948,272	7,081,200
3	Benthyca	7,113,428	7,081,200
4	Buddsoddiadau	4,770,000	3,800,000
5	Terfyn a Ganiateir	7,113,428	11,635,000
6	Ffin Weithredol	7,113,428	9,635,000
7	Cymhareb y Costau Ariannu i Lif Refeniw Net	2.22%	1.76%
8	Effaith Gynyddrannol Penderfyniadau Buddsoddiad Cyfalaf ar y Cyfraniadau oddi wrth yr Awdurdodau Cyfansoddol	164,727	85,724
9	Benthyciadau Cyfradd Llog Sefydlog fel % o Gyfanswm y Benthyciadau	86%	55% - 90%
10	Benthyciadau Cyfradd Amrywiol fel % o Gyfanswm y Benthyciadau	14%	10% - 45%
11	Strwythur Aeddfedu Benthyciadau Cyfradd Sefydlog		
	Dan 12 mis	8%	0% - 30%
	12 mis i 2 flynedd	6%	0% - 30%
	2 flynedd i 5 flynedd	14%	0% - 50%
	5 mlynedd i 10 mlynedd	30%	0% - 75%
	10 mlynedd a throsodd	42%	20% - 90%